

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG ARHIVA U SISKU
ZA RAZDOBLJE OD 01.01.DO 31.12.2021. GODINE**

1. VANJSKA SLUŽBA

1.1. Nadzor nad zaštitom arhivskog i dokumentarnog gradiva u pismohranama

Zbog izvanrednih okolnosti izazvanih nužnošću mjera zaštite od bolesti izazvane virusom COVID -19, a zatim i zbog posljedica razornog potresa koji je pogodio krajem 2020. godine Sisak i Banovinu, u prvom dijelu godine su pregledi stanja u pismohranama bili onemogućeni. U travnju smo započeli sa redovitim pregledima, no, oni su i dalje bili mogući na moslavačkom i novljanskom području, a u manjoj mjeri na sisačkom i banovinskom području. Utvrđivanje štete na gradivu koje je ostalo u objektima pojedinih stvaratelja teče vrlo sporo i otežano s obzirom da ulazak u većinu objekata u kojima se nalazi gradivo nije moguć ili se može izvršiti samo na vlastitu odgovornost zbog oštećenja na zgradama. Dodatna otežavajuća okolnost je i fizička odsutnost odgovornih djelatnika pojedinih stvaratelja koji zbog pandemije rade „od kuće“.

Djelatnici Odjela za zaštitu gradiva izvan arhiva su provodili preglede u skladu s realnim mogućnostima, tako da je u izvještajnom razdoblju izvršen ukupno 51 redoviti pregled stanja gradiva kod registriranih stvaratelja i posjednika gradiva.

Posebno smo обратili pozornost na stvaratelje iz oblasti pravosuđa s ciljem osiguranja temeljnih predispozicija za uspješniju realizaciju projekta digitalizacije arhivskog i dokumentarnog gradiva ove provenijencije. No, i u slučaju pismohrana iz oblasti pravosuđa, glavna prepreka za ozbiljniji pristup stručnoj obradi gradiva i njegovoj pripremi za digitalizaciju su posljedice potresa u Sisku i na Banovini koje još uvijek onemogućavaju normalan rad tih službi.

Za svaki pregled sastavljeni su zapisnici i izvješće o stanju, te utvrđene mjere zaštite.

Pri pregledima se insistiralo na sređivanju i popisivanju, izradi sumarnih popisa gradiva, odnosno ažuriranju postojećih popisa, ali i poticalo izlučivanje dijela dokumentarnog gradiva kojemu su istekli rokovi čuvanja.

Dakle, tijekom izvještajnog razdoblja redoviti pregledi su izvršeni po područjima gradova i općina kako slijedi:

Grad Glina	3
Grad Hrvatska Kostajnica	5
Grad Ivanić Grad	3
Grad Kutina	9
Grad Novska	3
Grad Popovača	2
Grad Sisak	9
Općina Dvor	4
Općina Jasenovac	2
Općina Kloštar Ivanić	1
Općina Križ	1

Općina Lekenik	3
Općina Majur	1
Općina Martinska Ves	2
Općina Velika Ludina	1
Općina Sunja	2

Kontrola predloženih mjera zaštite izvršena je u 20 slučajeva.

Na zahtjev samih imatelja gradiva ukupno 154 puta dani su savjeti, sugestije i razjašnjenja oko postupanja s gradivom i izradom pravilnika.

Do kraja izvještajnog razdoblja ukupno 14 stvaratelja na sisačkom arhivskom području registriralo je štetu na arhivskom gradivu izazvanu potresom te iste dostavilo na posebnom obrascu Državnom arhivu u Sisku. Na temelju ovih informacija Arhiv je sastavio zbirno izvješće koje je poslano Ministarstvu kulture i medija.

1.2. Nadzor nad izlučivanjem dokumentarnog gradiva u pismohranama

Tijekom 2021. godine, Državni arhiv u Sisku je zaprimio 90 zahtjeva za pokretanje postupka izlučivanja bezvrijednog balasta dokumentarnog gradiva. Do trenutka pisanja ovoga izvješća svih 90 zahtjeva je riješeno. Pri tom je Arhiv izdao 90 pozitivnih rješenja, tj. dao je suglasnost za izlučivanje predloženog, od kojih se u 2 slučaja izlučivanje odobrava djelomično za predloženo dokumentarno gradivo, uz primjedbe i sugestije.

Dakle, izlučivanje je u ovom izvještajnom razdoblju provedeno kako slijedi:

Na području grada **Glina** postupak izlučivanja su proveli::

1. Grad Glina,
2. Grad Glina (Gradsko izborno povjerenstvo)
3. Grad Glina (Gradsko izborno povjerenstvo – dopunski izbori)

Sa područja **grada Hrvatska Kostajnica** izlučivanje su proveli:

1. Grad Hrvatska Kostajnica
2. Grad Hrvatska Kostajnica, GIP
3. Grad Hrvatska Kostajnica (GIP – dopunski izbori)

Sa područja **grada Ivanić Grada** izlučivanje su provela tri stvaratelja:

1. Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad
2. Centar za socijalnu skrb Ivanić Grad   **djelomično!**
3. Učenički dom Ivanić Grad
4. Zagrebačka županija, Ispostava Ivanić-Grad
5. Općinski sud u Velikoj Gorici, Stalna služba u Ivanić Gradu

Sa područja **grada Kutina** Arhivu su pristigli slijedeći zahtjevi za izlučivanje:

1. Komunalni servisi d.o.o Kutina
2. Općinski sud u Kutini (Stalna služba u Novskoj)
3. Općinski sud u Kutini (ZK Odjel)
4. Općinski sud u Kutini (Parnični predmeti)
5. Općinski sud u Kitini (Prekršajni predmeti)
6. Knjižnica i čitaonica Kutina
7. Postaja prometna policije Kutina
8. Dom zdravlja Kutina
9. Javni bilježnik Mira Malačić Kutina
10. Srednja škola Tina Ujevića, Kutina   **2 x**
11. Grad Kutina (GIP, izbori)
12. Policijska postaja Kutina
13. Dječji vrtić Kutina
14. Općinski sud u Kutini (Kazneni predmeti)
15. Petrokemija d.d. Kutina

Tri stvaratelja sa područja **grada Novska** provela su postupak izlučivanja uz suglasnost Arhiva i to:

1. Grad Novska
2. Porezna uprava Ispostava Novska
3. Dom zdravlja Novska
4. Grad Novska, (GIP)

Sa područja **grada Petrinja** postupak izlučivanja pokrenuli su i proveli:

1. Komunalac d.o.o. Petrinja
2. Učiteljski fakultet u Petrinji
3. Grad Petrinja (GIP)

Na području **grada Popovača** izlučivanje su obavili:

1. Kaznionica u Lipovici, Popovača **2 puta!**
2. Dječji vrtić Popovača
4. Šumarija Popovača
5. Grad Popovača (GIP)
6. Neuropsihijatrijska bolnica Dr. Ivan Barbot Popovača
7. Knjižnica i čitaonica Popovača
8. Grad Popovača (GIP – Vijeće mjesnih odbora)
9. Grad Popovača

Sa područja **grada Siska** pristigla su 23 zahtjeva za izlučivanje bezvrijednog dokumentarnog materijala. Svi su zahtjevi riješeni i to kako slijedi:

1. Udruženje obrtnika Sisak
2. Javni bilježnik Ivica Kraljičković Sisak
3. Zavod za javno zdravstvo SMŽ
4. Županijska uprava za ceste SMŽ
5. Javni bilježnik Sanja Čubelić Šimac Sisak
6. Osnovna škola Sela   **djelomično!**
7. ABS Sisak d.o.o.

8. Srednja škola Viktorovac
9. Porezna uprava Područni ured Sisak
10. Općinski sud u Sisku (ex Općinski sud u Gvozdu)
11. Općinski sud u Sisku (Stalna služba u Glini)
12. Javni bilježnik Natalija Stojanović Sisak
13. Auto promet Sisak d.o.o.
14. Dječji vrtić Sisak Novi
15. Hrvatske šume Podružnica Sisak
16. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku
17. Dječji vrtić Sisak Stari
18. Općinski sud u Sisku (ostavinski predmeti)
19. Općinski sud u Sisku (kazneni predmeti OS Sisak i ex OS Glina)
20. Grad Sisak
21. Gradska groblja Viktorovac d.o.o. Sisak
22. Dom za starije i nemoćne osobe Sisak
23. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Podružnica u SMŽ

Sa područja **općine Dvor** izlučivanje su proveli:

1. Općina Dvor (OIP)
2. Općina Dvor (OIP – dopunski izbori)

Sa područja **općine Donji Kukuruzari** zahtjev za izlučivanje Arhivu je uputila:

1. Općina Donji Kukuruzari (OIP) – ***djelomično!***

Na području **općine Hrvatska Dubica** izlučivanje je izvršila:

1. Općina Hrvatska Dubica, Općinsko izborno povjerenstvo
2. Općina Hrvatska Dubica (OIP – dopunski izbori)

Na području **općine Jasenovac** izlučivanje je provelo:

1. Općina Jasenovac, Općinsko izborno povjerenstvo

Sa područja **općine Križ** zahtjev za pokretanje postupka izlučivanja podnio je jedan stvaratelj i zahtjev je riješen pozitivno:

1. OŠ Milke Trnine Križ

Na području **općine Lipovljani** zahtjev za izlučivanjem podnijeli su:

1. Šumarija Lipovljani
2. Općina Lipovljani, Općinsko izborno povjerenstvo

Na području **općine Majur** podnesen je jedan zahtjev za izlučivanje, no odbijen je i to:

1. Općina Majur (OIP) – ***odbijeno!***

Sa područja **općine Martinska Ves** izlučivanje je provela:

1. Općina Martinska Ves (OIP)

Sa područja **općine Velika Ludina** izlučivanje su proveli:

1. Općina Velika Ludina

Na području općine Sunja izlučivanje je provedeno u:

1. Općini Sunja, OIP – lokalni izbori
2. Općini Sunja, OIP – dopunski izbori

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv je izrekao zaštitne mjere putem rješenja samo u jednom slučaju i to Šumariji Hrvatska Kostajnica. U svim ostalim slučajevima mjere su izricane kroz zapisnike nakon redovitih pregleda pismohrana.

1.3. Vrednovanje

1.3.1. Izrada posebnih popisa

U ovom izvještajnom razdoblju na području Državnog arhiva u Sisku, **ukupno 41 stvaratelj** je zatražio i dobio suglasnost na poseban popis i to:

Na području grada **Ivanić Grada**, poseban popis su izradili:

1. Osnovna škola Posavski Bregi
2. Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad
3. Osnovna škola Josipa Badalića Graberje Ivanićko
4. Osnovna škola Đure Deželića Ivanić Grad
5. Osnovna škola Stjepana Basarićeka Ivanić Grad

S područja grada **Kutina**, poseban popis s rokovima čuvanja izradili su:

1. Petrokemija d.d. Kutina (*suglasnost dana nakon ispravka – kroz 2 zahjeva!*)
  2. Osnovna škola Stjepana Kefelje Kutina
  3. Osnovna škola Zvonimira Franka Kutina
  4. Srednja škola Tina Ujevića Kutina
  5. Centar za socijalnu skrb Kutina
  6. Osnovna škola Vladimira Vidrića Kutina
  7. Općinski sud u Kutini

Na području grada **Novska** poseban popis izradili su:

1. Katolička osnovna škola u Novskoj
2. Osnovna škola Rajić

Sa područja grada **Petrinja**, samo je jedan stvaratelj izradio poseban popis s rokovima čuvanja i to:

1. Osnovna škola Jabukovac

Na području **grada Popovača** poseban popis je izradila:

1. Osnovna škola Popovača
2. Osnovna škola Zorka Sever, Popovača
3. Knjižnica i čitaonica Popovača

Na području grada **Siska** suglasnost na poseban popis zatražio je i dobio:

1. Udruženje obrtnika Sisak
2. Osnovna škola Braća Ribar Sisak
3. Osnovna škola Galdovo Sisak
4. Osnovna škola Budašovo-Topolovac-Gušće
5. Osnovna škola Sela
6. Osnovna škola Ivana Antolčića Komarevo
7. Športsko-rekreacijski centar Sisak
8. Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak
9. Općinski sud u Sisku
10. Općinsko državno odvjetništvo u Sisku
11. Županijska uprava za ceste SMŽ

Sa područja **općine Dvor** poseban popis je izradila:

1. Knjižnica i čitaonica Dvor

Na području općine **Jasenovac** suglasnost na poseban popis zatražila su dva stvaratelja i to:

1. Osnovna škola Jasenovac
2. Općina Jasenovac

Na području općine **Križ**, poseban je popis izradila pismohrana:

1. Osnovne škole Milke Trnine, Križ

Na području općine **Kloštar Ivanić**, poseban popis je uz suglasnost Arhiva izradio jedan stvaratelj i to:

1. Osnovna škola braće Radića, Kloštar Ivanić
2. Dječji vrtić Proljeće, Kloštar Ivanić

Sa područja općine **Lekenik** poseban je popis izradila:

1. Osnovna škola Mladost, Lekenik

Sa područja općine **Lipovljani** poseban popis je izradio i dobio suglasnost Arhiva jedan stvaratelj:

1. OŠ Josipa Kozarca, Lipovljani

Na području općine **Majur** poseban popis je izradila:

1. Narodna knjižnica i čitaonica Majur

Sa područja općine **Martinska Ves**, poseban popis je uz suglasnost Arhiva izradila pismohrana:

1. Osnovne škole braća Radić, Martinska Ves

Na području općine **Velika Ludina** poseban popis je izradila:

1. OŠ Ludina

Sa područja općine **Sunja** poseban popis izradila je:

1. Osnovna škola Sunja

1.3.2. Izrada Pravilnika

Do kraja prvog polugodišta 2021. godine, pravilnike je izradio četrdesetjedan (**41**) stvaratelj, kako slijedi:

1. Učenički dom Ivanić Grad
2. Osnovna škola Posavski Bregi
3. Srednja škola Ivan Švear, Ivanić Grad
4. Osnovna škola Josipa Badalića, Graberje Ivanićko
5. Osnovna škola Đure Deželića, Ivanić Grad
6. Osnovna škola Stjepana Basaričeka, Ivanić Grad
7. Petrokemija d.d. Kutina (*suglasnost je dana nakon ispravke, na temelju 2. zahjeva*)

8. Srednja škola Tina Ujevića, Kutina
9. Osnovna škola Stjepana Kefelje, Kutina
10. Općinski sud u Kutini
11. Osnovna škola Zvonimira Franka, Kutina
12. Centar za socijalnu skrb, Kutina
13. Osnovna škola Vladimira Vidrića, Kutina
14. Katolička osnovna škola u Novskoj
15. Osnovna škola Rajić
16. Osnovna škola Jabukovac
17. Osnovna škola Ivan Goran Kovačić, Gore
18. Osnovna škola Popovača
19. OŠ Zorka Sever, Popovača
20. Osnovna škola Braća Ribar Sisak
21. Osnovna škola Galdovo, Sisak
22. Osnovna škola Budaševo-Topolovac-Gušće
23. Osnovna škola Sela
24. Osnovna škola Ivana Antolčića, Komarevo
25. Športsko-rekreacijski centar Sisak
26. Narodna knjižica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak
27. Općinski sud u Sisku
28. Županijska uprava za ceste SMŽ, Sisak
29. Knjižnica i čitaonica Dvor
30. Osnovna škola Ivo Kozarčanin, Hrvatska Dubica
31. Općina Jasenovac
32. Osnovna škola Jasenovac
33. Osnovna škola Milke Trnine, Križ
34. Osnovna škola braće Radića, Kloštar Ivanić
35. Dječji vrtić Proljeće Kloštar Ivanić
36. Osnovna škola Mladost, Lekenik
37. Osnovna škola Josipa Kozarca Lipovljani
38. Osnovna škola Ludina
39. Narodna knjižnica i čitaonica Majur

40. Osnovna škola braća Radić, Martinska Ves
41. Osnovna škola Sunja

1.4. Evidencije o arhivskom i dokumentarnom gradivu

1.4.1. Redovite evidencije

Knjiga primljenog arhivskog gradiva (Evidencija akvizicija) kao i ostale evidencije Odjela za zaštitu gradiva izvan Arhiva vode se redovito.

Arhiv ulaže napore oko edukacije imatelja i stvaratelja u izradi **popisa cjelokupnog gradiva** koje posjeduju (**zbirnog popisa**). Do kraja devetomjesečnog izvještajnog razdoblja **25** stvaratelja dostavilo je takav popis gradiva Arhivu i to u konvencionalnom obliku. Osim spomenutih zbirnih popisa Arhiv je zaprimio još 6 popisa u obliku arhivske knjige.

1.4.2. Evidencije štete na arhivskom gradivu nakon potresa

Krajem izvještajnog razdoblja DASk je posao Ministarstvu kulture i medija posebno izvješće o stanju gradiva na sisačkom arhivskom području pogodjenom katastrofalnim potresom u prosincu 2020. godine. Evidentirana je šteta u 14 pismohrana, ali nije ju bilo moguće detaljno opisati i izraziti točne količine, jer se gradivo i dalje nalazi u oštećenim objektima koji mahom imaju crvenu ili žutu oznaku (opasno za korištenje ili djelomično neuporabljivo!).

U skladu s tim izvršene su osnovne pripreme i obavljeni dogovori za **evakuiranje arhivskoga gradiva nastalog radom Učiteljskog fakulteta u Petrinji** (Sveučilište Zagreb) iz potresom oštećene zgrade („žuta naljepnica“). Gradivo je uz pomoć pripadnika HGSS-a izmješteno iz ruševnih prostorija u sigurni dio zgrade - aulu zgrade Fakulteta, a zatim je planirano preseljenje gradiva u za to pripremljeni prostor tvornice „ABS“ Acciaierie Bertoli Safau Sisak d.o.o. Osnovni preduvjet za evakuaciju bila je izrada grubog popisa (po serijama) gradiva i dogovoren je da Učiteljski fakultet izradi popis te smjesti gradivo u arhivske kutije koje su za tu priliku osigurane iz donacije Crescat d.o.o. Međutim, do kraja izvještajnog razdoblja Učiteljski fakultet nije izradio niti osnovni popis gradiva koje bismo privremeno trebali evakuirati u prostor ABS-a u Sisku pa planirana evakuacija nije mogla biti izvršena. Arhiv je preuzeo u svoja spremišta gradivo prednika ovoga fakulteta (opisano u poglavljju 1.5.3 ovoga Izvješća), a u međuvremenu je Učiteljski fakultet dio gradiva koje nije dospjelo za preuzimanje u Arhiv prevezao u prostorije Učiteljskog fakulteta u Zagrebu. Poduzeće ABS je krajem izvještajnog razdoblja odlučilo prodati objekt u kojem se nalazi spomenuti prostor, tako da se od privremenog smještaja na toj lokaciji potpuno odustalo. Trenutno su ostali nezbrinuti samo dosjei studenata (aktivni i pasivni) za što će Fakultet sam pokušati pronaći adekvatan privremeni smještaj u Zagrebu.

1.5. Preuzimanje

U izvještajnom razdoblju Arhiv je poduzeo **6 akvizicija** od ukupno **6 posjednika** arhivskoga gradiva. Riječ je o četiri preuzimanja po službenoj dužnosti, jednom otkupu, a u jednom slučaju gradivo je Arhiv preuzeo kao privremeni depozit.

1.5.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti

U izvještajnom razdoblju poduzete su četiri akvizicije po službenoj dužnosti od kojih su dvije bile planirane, a dvije su poduzete zbog potrebe brzog zbrinjavanja gradiva zaostalog u zgradama oštećenim od potresa. i to **slijedećih arhivskih fondova i zbirki**:

- Preuzeto je od **Sisačko-moslavačke županije** gradivo dijela arhivskoga fonda: **Skupština općine Kutina** u količini od 40 d/m i vremenskom rasponu od 1986.-1993. godine. Dio gradiva ovoga fonda (nastalo od 1963.-1985.) arhiv je već preuzeo u prošlim izvještajnim razdobljima. Fond je upisan u Registar fondova DASK i Opći inventar pod signaturom: **HR-DASK-310**;
- Preuzeto je gradivo od **Petrokemije d.d. Kutina** u količini od 71,28 d/m. Riječ je o gradivu arhivskog fonda **HR-DASK-925: Tvornica petrokemijskih proizvoda Kutina** (čiji je veći dio već smješten u arhivska spremišta). Ovaj puta je preuzeta tehnička dokumentacija nastala u razdoblju 1962. do 1996. godine.
- **Dom kulture Kristalna kocka vedrine Sisak** predao je Arhivu jednu mapu projektne dokumentacije (64 kom.) nekolicine sisačkih javnih i privatnih zgrada nastalih 60-ih godina 20. stoljeća, uključujući i dva plana grada sa označenim funkcijama pojedinih zgrada (arhitekt Cvetnić). Gradivo je pridruženo odgovarajućim građevinskim i uporabnim dozvolama u okviru fonda **HR-DASK-30 Skupština općine Sisak, 1963-1993**.
- Od **Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Podružnica Petrinja** preuzet je dio gradiva nastao radom **Pedagoške akademije Petrinja** iz razdoblja u kojem je ova ustanova djelovala samostalno (ne kao dio Zagrebačkog sveučilišta) i to od 1962. do 1981. te od 1997. do 2007. Preuzeta je količina od 5,62 d/m. Treba naglasiti da time fond nije kompletiran, jer je najveći dio dokumentacije u vidu personalnih dosjea ostao dijelom u zgradi u Petrinji, a dijelom je prebačen u Zagreb na Učiteljski fakultet.

1.5.2. Otkup gradiva

- Od privatnog vlasnika, g. Miroslava Bobetka otkupljene su 4 c/b fotografije nastale početkom 20. stoljeća

1.5.3. Depozit

Kako je zgrada **Općinskog suda u Sisku** znatno oštećena u potresu i slijedi joj obnova, gradivo u vidu **knjiga Zemljišno-knjizičnog ureda** (aktivne i pasivne) koje su u međuvremenu

(uključujući i vrijeme potresa) bile u Zagrebu na digitalizaciji, vraćene su tijekom mjeseca studenog u Sisak. U cilju njihove zaštite kao i s ciljem njihove dostupnosti, ovaj dio gradiva Općinskog suda, Arhiv je preuzeo privremeno u svoja spremišta kao depozit, do obnove zgrade Suda. Riječ je o količini od 2612 knjiga koje su zauzele 190 d/m arhivskih polica.

Na opisani način u ovom izvještajnom razdoblju preuzeto je **ukupno 306,95 dužnih metara** gradiva **od čega je 190 d/m preuzeto kao privremeni depozit, a 116,95 d/m je preuzeto na trajno čuvanje i postalo je vlasništvo DASK**. Preuzeto gradivo smješteno je u sisačka spremišta, odnosno pridruženo je već postojećim fondovima. Za preuzimanja po službenoj dužnosti sastavljeni su primopredajni zapisnici, a za otkup i depozit izrađeni su posebni ugovori.

Njihovi primjeri će biti dostavljeni i Matičnoj službi Hrvatskog državnog arhiva.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKOG GRADIVA

Unatoč problemima izazvanim COVID krizom kao i posljedicama potresa na sisačkom području u ovom smo izvještajnom razdoblju radili i na stručnoj obradi fondova i zbiraka, no, u bitno manjoj mjeri od planiranoga. Nastavljen je rad na obradi cjelina započetih u prethodnim izvještajnim razdobljima, a, kako bismo osigurali mjesto za gradivo koje je zbog oštećenja na zgradi SAC Petrinja preseljeno u sisačka spremišta, bilo je nužno odraditi i neke poslove koji nisu bili planirani. Do kraja izvještajnog razdoblja, **196,1 d/m** gradiva samo je **grubo sređeno** (prekartonirano i popisano) i/ili presloženo nakon evakuacije, **9,4 d/m je analitički sređeno te opisano** (od toga je 2416 fotografija, 67 mikrofilmova, 3714 građevinskih i uporabnih dozvola s projektima te 77 analitički obrađenog i opisanog gradiva do razine predmeta). **Sumarno je obrađeno još 91,8 d/m.**

Pri tom je izrađeno **6 novih inventara, 2 analitička i 4 sumarna** prema međunarodnim standardima za opis arhivskoga gradiva. **Izrađen je 1 novi arhivski popis.**

Osim toga, **2 već postojeće elektroničke baze** (baza građevinskih dozvola SO Novska i baza Zbirke fotografija M. Pavića) dopunjavane su novim podacima.

2.A. Uprava

2.A.1. Fond br. 29: Skupština općine Novska, 1963-1993; 62 d/m

Gradivo ovoga fonda pristizalo je u Arhiv u više navrata: 1979., dva puta u 2011. godini, a u 2018.g i 2019. preuzete su u potpunosti i građevinske dozvole te uporabne dozvole sa projektnom dokumentacijom. Sređivanje je započeto krajem 2016. godine.

U izvještajnom razdoblju pregledano je i sređeno ukupno 72 kutije građevinskih dozvola, tj. 7,2 d/m iz razdoblja 1987. – 1992. Osim toga stručno je obrađena i projektna dokumentacija u količini od 13,3 d/m. Izvršeno je i izlučivanje multiplikata pri čemu je izlučeno ukupno 7,18 d/m dokumentacije o čemu je izrađen poseban zapisnik koji će biti priložen sumarnom inventaru.

Nastavljena je i izrada analitičkog opisa podserije građevinskih i uporabnih dozvola s projektnom dokumentacijom. U postojeću **elektroničku bazu** u Excelu upisana su u ovom izvještajnom razdoblju još **3714 upisa** (analitički opis pojedinih građevinskih i uporabnih dozvola s pripadajućom projektnom dokumentacijom) nastalih u razdoblju od 1979. do 1992. godine. Ovime je analitički opis naznačene podserije okončan.

Dakle, do sada je u elektroničku bazu upisano ukupno 6825 građevinskih i uporabnih dozvola s projektnom dokumentacijom.

2.A.2. Fond br. 745: Skupština općine Glina, Glina 1963 – 1991, 197 knj., 684 kut., 75 d/m

Riječ je o već obrađivanom fondu čije je sređivanje formalno okončano krajem 2017. godine. No, korištenjem gradiva uočeni su veći nedostaci u uspostavljenoj strukturi fonda pa se u posljednjem kvartalu 2018. godine (nakon popunjavanja radnog mesta u SAC Petrinja ispraznjenog zbog odlaska djelatnika u mirovinu) prišlo ispravljanju uočenih nedostataka. Revizijom je fond podijeljen na ukupno 18 serija.

Početkom 2021. godine okončana je **revizija** fonda. Konačan broj tehničkih jedinica je **716 kutija i 179 knjiga, tj. 75 dužnih metara**. Izrađen je i konačni oblik sumarnog inventara u skladu sa ISAD (G) i ISAAR (CPF).

2.A.3. Fond br. 963: Skupština općine Petrinja, 1963-1991, 130 d/m

Nakon evakuacije gradiva iz petrinjskog spremišta u sisačka, bilo je nužno što prije uspostaviti red unutar pojedinih fondova. Kako je unutar ovoga fonda prije uspostavljeni redoslijed selidbom znatno narušen, u ovom je izvještajnom razdoblju izvršena korekcija te je ponovno uspostavljen red unutar gradiva u obliku knjiga. Riječ je o dijelu fonda kojeg čini 270 knjiga. Rad na obradi fonda je privremeno obustavljen polovicom godine zbog korištenja roditeljskog dopusta.

2.B. Pravosuđe

2.B.1. Fond/zbirka br. 901: Zemljišno-knjižni ured Kutina: 1848/1993

Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljena je stručna obrada gradiva ovoga fonda. Pri tom je obrađeno, tj. identificirano, označeno i popisano još 20 kutija spisa te 18 knjiga, odnosno još 2,5 dužnih metara gradiva.

2.G. Gospodarstvo

2.G.1. Revizija Sumarnog inventara fonda HR-DASK.169: Shell d.d. Rafinerija Caprag, Sisak, 1922.-1947.

U prvom polugodištu 2021., radi objave u 2. broju Zbornika Ad Acta izvršena je revizija postojećeg sumarnog inventara prema sugestijama recenzenta, a u skladu sa međunarodnim normama opisa ISAD (G) i ISAAR (CPF).

2.G.2. Revizija fonda i postojećeg sumarnog inventara fonda HR-DASK-170: Tvornica tanina d.d. Sisak, 1915.-1946, 1,8 d/m.

Za potrebe objave u 2. broju Zbornika Ad Acta početkom izvještajnog razdoblja je izvršena **revizija fonda i sumarnog inventara**. Revizija fonda, izvršena 2021. godine podrazumijevala je formiranje novih serija i podserija primjenom načela funkcionalne pertinencije. Kako je u inventaru izrađenom 1988. godine jedan dio nižih arhivskih jedinica

bio opisan i popisan analitički, do razine predmeta, revizijom 2021.g. je analitički opis primjenjen i u većem dijelu fonda te je stoga i novi inventar nazvan analitičkim. Nakon revizije izlučene su i tri knjige platnih iskaza čime je količina fonda smanjena za 0,1 d/m. Zapisnik o izlučivanju prilog je novom analitičkom inventaru koji je nastao kao rezultat revizije. Konačno količinsko stanje fonda je: 4 knj., 14 kut. tj. 1,8 d/m.

2.G.3. HR-DASK-438: Privredna komora Sisak, (1962.-1990.), 1952.-1991.: 19,26 d/m.

Sređivanje ovoga fonda planirano je već kroz nekoliko prošlih planskih razdoblja no, zbog angažmana arhivistice na drugim prioritetnim poslovima, ovaj je posao čekao sve do kraja 2021. godine.

Do kraja izvještajnog razdoblja izrađen je plan sređivanja i izdvojeno je gradivo drugih fondova koji su zajedno sa fondom Privredne komore pristigli u Arhiv, a koje se moglo uočiti već na temelju grubog uvida u gradivo. Riječ je o fondovima čiji se veći dijelovi već nalaze u Arhivu:

- HR-DASK-180: Zadružni savez regije Sisak (1978.-1991.), 12 knj., 6 svež., 1 fascikl, 1 registrator;
- HR-DASK-177: Trgovinska komora Sisak (1956.-1965.), 2 svežnja;
- HR-DASK-440: Poljoprivredno-šumarska komora kotara Sisak (1952.-1965.), 4 svežnja, 5 knjiga.

Dakle, u izvještajnom razdoblju identificirano je i, možemo reći grubo obrađeno ukupno 17 knjiga, 12 svežnjeva, 1 fascikl, 1 registrator, tj. cca 0,7 d/m.

2.G.4. Revizija Sumarnog inventara fonda HR-DASK-449 Talionica Caprag 1938.-1946.

Kao i u prethodnom slučaju, zbog objave inventara u 2. broju Zbornika Ad Acta izvršena je revizija već postojećeg inventara u skladu sa sugestijama recenzentata.

2.G.5. Fond br.918: Željezara Sisak, 1946. – 2001., 660 d/m

I u ovom izvještajnom razdoblju nastavljen je rad na ovoj izuzetno kompleksnoj cjelini i to arhivističkom obradom serije **HR-DASK-918.5 Fotografije** Željezare Sisak, 1946-1991. Početno stanje ove serije iznosi 6 albuma i 5 kutija (0,8 d/m), odnosno, 3554 pozitiva (c/b) i color), 41 negativ i 485 dijakolora. Gradivo je osnovno sređeno po podserijama: 1. Visoke peći, 2. Čeličana, 3. Valjaonica bešavnih cijevi, 4. Valjaonica traka, gredica i šavnih cijevi, 5. Hladna prerada čeličnih cijevi, 6. Energetski pogoni, 7. Ljevaonica, 8. Tehničke usluge, 8. Poslovne i pomoćne zgrade, 9. Proizvodi i primjena, 10. Životni standard, 11. Posjete, proslave i funkcioneri, 12. Panoramski snimci ŽS.

Do kraja izvještajnog razdoblja analitički je obrađeno i označeno 290 fotografija, negativa i dijakolora smještenih u kutijama, a odnose se na podserije Visoke peći, Čeličana, Tehničke usluge, Pomoćne zgrade i Proizvodi, smještenih u 1 arhivsku kutiju i 1 foto album. Njihovi sadržajni i opisni metapodaci (arhivska jedinica, opis sadržaja snimke, autor, datum, mjesto, polaritet, dimenzije, tehnička jedinica i napomena/stara signatura) upisani su u Excel bazu podataka koja je napravljena za ovu seriju.

Osim serije fotografija u prvom polugodištu 2021. započeta je i arhivistička obrada podserije **HR-DASK-918.1.1. Organizacija i upravljanje** Željezare Sisak. Do trenutka pisanja izvješća o radu obrađene su podserije: Organi upravljanja, Unutarnji ustroj, Poslovanje i rad,

Djelatnost, Normativni akti i propisi, Žigovi, znakovi, propisi, isprave, Poslovna suradnja, Planovi i programi rada.

Dakle u godišnjem izvještajnom razdoblju obrađeno je ukupno 16,2 d/m gradiva, tj. 161 kutija sa sumarnim opisom i 1 fotoalbum sa 290 fotografija (pozitiva), negativa i dijakolora sa analitičkim opisom.

2.G.6. Za potrebe objave u Zborniku izvršena je i manja revizija Sumarnog inventara podfonda HR-DASK-918.IX: Željezara Sisak. Radna organizacija Metalurška i valjaonička proizvodnja 1977.-1989.

2.G.7. Revizija Sumarnog inventara podfonda HR-DASK-918.III. Željezara Sisak – Čeličana, 1947.-2004.

Radi objave Sumarnog inventara u Zborniku Ad Acta, br. 2., izvršena je revizija inventara te manje ispravke u skladu sa sugestijama recenzennata.

2.G.8. HR-DASK-925: Tvornica petrokemijskih proizvoda Kutina, 1964.-1968., 2124 registradora, 383 knjige, 1784 fascikla, 8 kutija dijapositiva, 67 rola filma i 304 mape, odnosno 208,28 d/m.

Gradivo ovoga fonda preuzeto je u Arhiv u 5 navrata od 2014. do 2021. godine. No, pri tom je, kao što je i vidljivo iz osnovnih podataka, veći dio spisa predan u registratorima koji u pravilu zauzimaju više prostora no što gradiva doista ima.

Radi racionalnijeg smještaja tj. uštete prostora u arhivskim regalima tijekom ovoga razdoblja izvršeno je prekartoniranje većeg dijela ove cjeline u količini od 189,77 dužnih metara, tj. 296 mapa, 1952 registratora, 284 knjige te 1025 fascikla, 8 kutija dijapositiva, 67 filmskih rola.

Nakon obavljenog posla ovaj dio fonda sveden je na 1264 arhivske kutije te 284 knjige, odnosno 140,5 d/m.

Paralelno se radi i na usklađivanju popisa nastalog prilikom primopredaje sa novonastalim izmjenama.

U dvanaestomjesečnom izvještajnom razdoblju prekartonirano je ukupno 1835 arhivskih kutija i 67 rola filmova, odnosno, ukupno 195,4 d/m gradiva.

2. H. Političke stranke, društveno političke organizacije i sindikati

2.H.1. HR-DASK-515: OK SKH Sisak, (1956.-1990.) 1956.-1990.: 18 knj., 401 kut., 42 svežnja, 2 filmske role; 46 d/m.

Sređivanje ovoga fonda započeto je 2019. godine u okviru programa edukacije pripravnika arhivista. Povjerenstvo za polaganje stručnih ispita je prihvatio prijedlog da izrada sumarnog inventara ovoga fonda bude stručna radnja kandidata za polaganje ispita za arhivista.

Do kraja te 2019. godine stručno je obrađeno ukupno 173 kutije arhivskoga gradiva, 20 svežnjeva, 23 knjige i 42 fascikla. Pri tom je formirano 217 novih kutija i 23 knjige, tj. 22 d/m. Obradene su serije gradiva centralnih tijela stvaratelja i gradivo tzv. osnovnih organizacija SK sa područja djelovanja stvaratelja. No, krajem 2019. je rad na obradi ovoga fonda prekinut, jer Arhivu nije odobreno zaposljavanje ovim programom educiranog pripravnika.

Zahvaljujući činjenici da je Ministarstvo u prvoj polovici 2021. godine odobrilo popunjavanje jednog slobodnog radnog mjesta arhivista, rad na obradi ovoga fonda je nastavljen počevši od mjeseca srpnja 2021. Do kraja izvještajnog razdoblja izvršeno je detaljno sređivanje podserije Osnovne organizacije INA Rafinerije nafte Sisak, podserije OO MK Željezara Sisak, podserije Dokumentacija članstva povezanih s IB te podserije Komitet za ONO i DSZ i to u ukupnoj količini od 56 kutija.

Osim toga, identificirano je, a djelomično i organizirano unutar nižih arhivskih jedinica gradivo serije Statistika te Rad i radni odnosi u ukupnoj količini od 8 kutija. Identificirano je i složeno arhivsko gradivo koje se nalazilo u kutijama bez odgovarajućih oznaka ili sa netočnim podacima na dotadašnjim tehničkim jedinicama. Riječ je o gradivu koje po izvršenoj identifikaciji pripada serijama Članstvo, Statistika, Stampata te Komitet za ONO i DSZ u ukupnoj količini od još 95 kutija i 12 svežnjeva.

Paralelno sa stručnom obradom radi se i na izradi odgovarajućih opisa i popisa pojedinih serija i podserija.

Na opisani način do kraja izvještajnog razdoblja konačno je stručno obrađeno 56 arhivskih kutija, a identificirano i za sada samo grubo obrađeno još 103 kutije i 12 svežnjeva. Ukupno je obrađeno 6,75 d/m gradiva ovoga fonda u izvještajnom razdoblju.

2.L. Zbirke

2.L.1. Zbirka br. 282: Zbirka tiskovina, 23,8 d/m

U izvještajnoj godini Zbirci su pridružene i u e-bazu upisane pristigle Službene novine gradova Kutine, Popovače i Ivanić-Grada za 2020. godinu te Sisački vjesnik u ukupnoj količini od 2 arhivske kutije, tj. 0,2 d/m.

2.L.2. Zbirka matičnih knjiga, digitalne snimke, 158 GB

Digitalne snimke matičnih knjiga relevantnih za matična područja na sisačkom arhivskom području preuzete su od Hrvatskog državnog arhiva krajem 2018. godine. Kako ova baza sadržava i dijelove matica drugih matičnih područja nužno je pregledati sve mape („foldere“) izdvojiti dio koji se odnosi na sisačko arhivsko područje te izraditi e-bazu sa analitičkim opisom kojoj će se pridružiti odgovarajuće digitalne snimke.

S ovim poslom se započelo u 2019. a tijekom 2020. je posao malo stagnirao zbog posebnih uvjeta rada prilagođenih aktualnim mjerama zaštite od Corona virusa. U 2021. godini obrađene su još 2 mape (sa 14 digitaliziranih matičnih knjiga), tako da su ukupno do sada pregledano i obrađeno 35 e-mapa matičnih knjiga.

2.L.3. Zbirka br. 766: Zbirka fotografija, negativa i dijapozitiva Milana Pavića, kut. 2. (specijalne arh. kutije za fotografije); 0,3 d/m.

Revizija i dopuna Zbirke i analitičkog inventara.

Zbirku čine foto zapisi u obliku 2126 fotografija (pozitiva), negativa (film) i dijapozitiva. Kako je DASK nedavno nabavio skener za filmsko gradivo tek sada je moguće izvršiti identifikaciju i onoga dijela zbirke koju čine negativi i dijapozitivi.

Izvršena je nova podjela tj. izrađen novi plan sređivanja prema kojem je Zbirka podijeljena na 12 tematskih serija ovisno o mjestu koje prikazuju za razliku od prijašnje podjele prema vrsti nosača. Paralelno s identifikacijom negativa i dijapozitiva iste su uključivane u odgovarajuće već postojeće tematske jedinice ili su po potrebi formirane nove.

U trenutku nastajanja ovoga Izvješća Zbirka je revidirana, a izvršene su i adekvatne izmjene i dopune postojećeg analitičkog inventara. Inventar će biti objavljen u novom broju Zbornika Ad Acta (br. 2, 2021.).

2.L.4. Zbirka br. 962: Zbirka mikrofilmova, 1978 – 1995, 241 rola

I u ovom izvještajnom razdoblju nastavljen je pregled postojećeg stanja zbirke nakon što je tijekom 2018. godine uočeno da dio filmova nije u dobrom stanju. Izvršene su konsultacije sa kolegama u Foto laboratoriju HDA te je zaključeno da treba izvršiti detaljan pregled svih rola filmova. Prošle je godine izrađena **e-baza** podataka (tabela za upis odgovarajućih podataka o sadržaju i fizičkom stanju zapisa i nosača).

Detaljno je pregledan i popisan ukupno 241 mikrofilm, tj. 133586 snimki. Mikrofilmovi su podijeljeni na 13 serija. Od toga je analitički opisano kroz posebnu e-bazu još 67 mikrofilmova. Ukupno su u spomenutu bazu do sada upisani i opisani svi mikrofilmovi. U bazi mikrofilmova, u posebnoj rubrici *OŠTEČENJA*, mikrofilmovi su mahom označeni s jednom od tri kategorije: *malo oštećen* (male ogrebotine na emulziji), *oštećen* (uglavnom puknuća filma s ostacima lijepila gdje se na spojevima nalazila ljepljiva traka) i *izuzetno oštećen* (filmovi su u fazi degradacije, dosta izgrebeni te puknuti na jednom ili više mesta).

Radi velikog stupnja oštećenja, predložena je restauracija, odnosno ponovno mikrofilmiranje ili digitalizacija mikrofilmova kategoriziranih kao „*izuzetno oštećeni*“.

2.X. Ostali poslovi na stručnoj obradi i evidentiranju gradiva

2.X.1. Opći inventar DASK, Registar fondova, Hrvatski arhivski informacijski sustav

Opći inventar kojeg već niz godinama vodimo u elektroničkom sustavu (ARHINET, pa HAIS), nismo mogli ažurirati, jer za to ne postoje nužne programske prepostavke. Isto je i sa podacima o preuzetom gradivu, pa i podacima o konačnom stanju stručno obrađenih arhivskih fondova i zbirki.

Stoga smo ipak **Opći inventar** nastavili voditi u analognom obliku i u Wordu te sve tek preuzete fondove upisali i ovu evidenciju. U ovoj su godini ažurirani podaci već postojećih fondova tamo gdje je to bilo nužno.

Registar fondova DASK

Tijekom izvještajnog razdoblja Registar fondova koji je postojao samo u analognom obliku preveden je u elektronički oblik. Pri tom je izvršena revizija, ažuriranje i usklađivanje podataka u ovoj evidenciji sa posljednjim informacijama o stanju fondova (nova preuzimanja, stanje nakon stručne obrade). Tako ažuriran Registar je objavljen na web stranicama Državnog arhiva u Sisku.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. Redoviti skrbnički poslovi

I u ovom izvještajnom razdoblju obavljeni su svi skrbnički poslovi: kontrola sigurnosti spremišta (10 spremišnih prostorija), izdavanje gradiva na korištenje i redovito ulaganje, te kontrola relativne vlažnosti i kretanja temperature zraka (uz povremeno uključivanje aparata za odvlaživanje, ovlaživanje te regulaciju grijanja u spremišnim prostorima – prema potrebi).

3.2. Izvanredni skrbnički poslovi

3.2.1. Evakuacija gradiva iz SAC Petrinja i revizija petrinjskih fondova u sisačkom spremištu

Kako je u potresu koji je zadesio sisačko arhivsko područje u prosincu 2020. godine zgrada Sabirnog arhivskog centra u Petrinji znatno oštećena i dobila je „crvenu oznaku“ (nije za uporabu), gradivo koje je do tada bilo smješteno u Sabirnom centru je evakuirano u spremišta glavne zgrade Arhiva u Sisku. Riječ je o cca 500 dužnih metara gradiva koje je uz pomoć kolega iz HDA Zagreb i volontera kao i angažmanom HGSS-a te Civilne zaštite preseljeno u Sisak tijekom dva radna dana, 7. i 11. siječnja 2021. godine.

Evakuirano gradivo je nakon preseljenja na privremeni smještaj trebalo pregledati i revidirati, tj. provjeriti stanje fondova prema postojećim inventarima i popisima. To je i učinjeno tijekom prvoga polugodišta 2021. godine. Prioritet je pri tom dan značajnijim fondovima (povjesno i kulturno-istorijski), a zatim fondovima koji sadrže gradivo koje se često traži od strane korisnika. U spremištu je na opisan način revidirano otprilike 90 dužnih metara arhivskoga gradiva.

3.2.2. Sanacija arhivskih polica i pokretnih arhivskih regala

Pošto su u potresu krajem 2020. godine znatno oštećene i police u spremištima Državnog arhiva u Sisku, kako one klasične tako i pokretni arhivski regali, gradivo koje je opterećivalo oštećene police i regale je trebalo izmjestiti kako bi se mogla izvršiti njihova sanacija.

Već u siječnju i veljači obavljena je sanacija klasičnih polica u smislu njihova izravnavanja i dodatnog učvršćenja. Nakon obavljenih radova gradivo je vraćeno u police.

No, sanacija pokretnih arhivskih regala je obavljena samo djelomično u prvim mjesecima ove kalendarske godine, a njihov detaljni, temeljiti popravak i učvršćivanje obavljen je tek tijekom ljetnih mjeseci. Do kraja izvještajnog razdoblja poslovi na sanaciji svih polica u DASK su okončani. Nakon sanacije polica u pojedinom arhivskom spremištu gradivo smo vraćali na odgovarajuća mjesta.

Ovaj posao odnosio je dosta vremena i energije zaposlenicima Arhiva tako da su drugi planirani poslovi stagnirali.

3.2.3. Reorganizacija spremišta radi neplaniranog, interventnog prihvata gradiva Zemljino-knjizičnog ureda Općinskog suda u Sisku.

Kako se u posljednjem kvartalu pojavila potreba žurnog zbrinjavanja gradiva sisačke gruđovnice, bilo je nužno u nekoliko spremišnih prostorija reorganizirati trenutni raspored fondova. Naime, radi lakše manipulacije kod stručne obrade fondova, iza svakog fonda bio je

ostavljen odgovarajući prostor. Reorganizacijom su fondovi racionalnije i gušće složeni u policama čime se osigurala dostačna količina prostora za smještaj 190 d/m građe gruntovnice.

3.3. Digitalizacija arhivskoga gradiva

Za potrebe korisnika gradiva, građana i pravnih osoba, digitalizirano je gradivo određenih objekata u Petrinji, Glini i Sisku. Na ovaj način nastale digitalne snimke, a posebno one koje se sadržajno odnose na javne objekte kao i na višestambene zgrade su pohranjene i na server Arhiva te su raspoređene u odgovarajuće e-mape.

Osim toga, pripremom virtualnih izložbi koje objavljujemo na web stranicama Arhiva, nastaju i nove digitalne snimke arhivskoga gradiva koje izlažemo. Na opisane načine, u izvještajnom razdoblju su izrađene i pohranjeno digitalne snimke još 195 nacrta, 211 fotografija i 46 plakata.

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

4.1. Istraživačima i drugim korisnicima pružene su informacije o arhivskom gradivu (usmeno u čitaonici, putem telefona kao i u obliku odgovora na e-mail upite) o načinu – pravilima njegova korištenja, ali i kada je to bilo potrebno, dane su sugestije gdje bi se još moglo pronaći gradivo koje sadrži tražene podatke.

4.2. Čitaonica

S obzirom da su i u ovom izvještajnom razdoblju vrijedile mjere zaštite od Corona virusa, čitaonica veći dio izvještajnoga razdoblja nije radila za istraživanja već su bili omogućeni samo kraći uvidi u gradivo na konkretnе zahtjeve. Pored toga, čitaonica u Petrinji nije mogla raditi jer je zgrada Sabirnog arhivskog centra u Petrinji pretrpjela znatna oštećenja i od potresa, 28. prosinca 2020. nije u uporabivom stanju.

Tek tijekom ljetnih mjeseci i krajem jeseni omogućili smo i bilježimo češće posjete čitaonici. Zahtjev za pristup gradivu u čitaonici podnijele su 43 osobe. No, čitaonicu je doista posjetilo i gradivo koristilo ukupno 40 korisnika kroz 66 posjeta.

Prosječni boravak istraživača u čitaonici u Sisku je bio oko 4 sata na dan. Pri tom su korisnici pregledali ukupno 132 kutije spisa, 40 knjiga, 3 svežnja i 1 fascikl.

Najčešće je korišteno gradivo Zbirke matičnih knjiga, zatim fondova: Gradsko poglavarstvo Petrinja, 1873-1945, Gradsko poglavarstvo Sisak, 1874-1945, Skupština općine Petrinja, 1963-1991, Skupštine općine Sisak, 1963.-1993., zatim fonda Željezara Sisak, 1946.-2001. te Općinskog komiteta SKH Sisak, 1956. – 1990. ali i Bolnice za duševne bolesti Popovača, 1941.-1974.

U prvom dijelu godine korisnici su uglavnom bili arhitekti, inženjeri građevinarstva, statičari i/ili predstavnici stanara koji su izvršili uvid u postojeću građevinsku dokumentaciju pojedinih objekata radi izrade elaborata rušenja ili obnove objekata, a tijekom ljetnih mjeseci osim navedenih profila, gradivo su istraživali povjesničari, povjesničari umjetnosti i antropolozi i ekonomisti.

4.3. Posudbe gradiva izvan Arhiva

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv nije zaprimio zahtjeve za posudbom gradiva (izvornika) izvan Arhiva.

4.4. Rješavanje zahtjeva korisnika (izdavanje podataka i ovjerenih preslika)

Zbog specifičnih okolnosti izazvanih potresom u prosincu 2020. godine Arhiv je u dvanaestomjesečnom izvještajnom razdoblju zaprimio **čak 709 zahtjeva** za izdavanje podataka iz arhivskog gradiva, što je gotovo duplo više od prosječne godišnje razine zahtjeva upućenih Arhivu prijašnjih kalendarskih godina. Od navedenog broja 5 zahtjeva se odnosilo na genealoška istraživanja koja su proveli djelatnici Arhiva na zahtjev korisnika. Od 709 zahtjeva do kraja izvještajnog razdoblja riješeno je 697 zahtjeva, a preostalih 12 je riješeno do trenutka pisanja ovoga izvješća.

Pretežito su to zahtjevi za izdavanjem ovjerenih preslika građevinskih/uporabnih dozvola te projektne dokumentacije koja je tražena najčešće u digitalnom obliku (skenirana) i/ili u ispisu uz ovjeru.

Riječ je o gradivu velikih formata i do A-0, čije snimanje i izrada preslika zahtjeva odgovarajući opremu koju ovaj Arhiv u prvom dijelu godine nije imao. Prilagodili smo se situaciji koristeći kopirni stroj koji je ujedno i skener za formate do A-3, a tako izrađene digitalne snimke spajali bismo koristeći računalni program za uređivanje fotografija (Photoshop CC) uspoređujući sve sa izvornikom. Ovakav postupak je, dakako, bitno usporavao proces rješavanja zahtjeva korisnika, no, tada smo, zahvaljujući razumijevanju Ministarstva kulture i medija uspjeli nabaviti skener za velike formate i time bitno ubrzali rješavanje zahtjeva.

Spomenuta građevinska dokumentacija se koristi za izradu elaborata obnove ili rušenja u potresu oštećenih objekata na sisačkom, petrinjskom i glinskom području, no dijelom i za legalizaciju objekata, odnosno u procesu izdavanja uporabne dozvole.

Osim navedenih bilo je ponešto i zahtjeva za kompletiranje dokumentacije o radnom stažu radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, dokumentacije za rješavanje imovinskih odnosa te izvadaka iz matičnih knjiga.

4.5. Evidencija korisnika i korištenja arhivskog gradiva u DASK

Evidencija se vodi redovito u elektroničkom obliku, kao Excel tablica, a podaci se pohranjuju na server Arhiva.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

Službenici Arhiva izmjenjuju stručna iskustva sa djelatnicima drugih arhiva i prate pristiglu stručnu literaturu i periodiku.

5.1. Stručne edukacije, seminari

U ovom izvještajnom razdoblju zaposlenici Državnog arhiva u Sisku su sudjelovali na tri stručne edukacije, jedna u mjesecu ožujku i dvije u mjesecu lipnju:

- Arhivistica zadužena za poslove nadzora nad upravljanjem i zaštitom osobnih podataka, 16.03. je sudjelovala na stručnoj webinar edukaciji u organizaciji Agencije za zaštitu osobnih podataka, a na temelju Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (GDPR);
- Voditeljica računovodstva je sudjelovala na webinaru u organizaciji časopisa „Rif“ na temu načina obračuna razlike plaća u sustavu COP po tužbama zaposlenika;
- Tri arhivistice su sudjelovale na informativnom webinaru o korištenju dijeljenih usluga CDU.

5.2. Savjetovanja, kongresi....

U mjesecu listopadu, tri su stručne djelatnice prisustvovalo 5. kongresu arhivista RH u organizaciji Hrvatskog arhivističkog društva i Državnog arhiva u Splitu. Kongres je održan od 26. – 29.10. 2021. godine u Splitu. Tema ovog stručnog skupa bila je *Na pragu 3. desetljeća 21. stoljeća – inkluzivnost kao uvjet*.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

6.1. Na dan 31.12.2021.g stručna knjižnica Arhiva broji ukupno **7630 naslova djela i 1022 časopisa**. Sve novonabavljene knjige su upisane u knjižnični inventar. Na upisu knjiga u inventar radi pored svih ostalih poslova, voditeljica Odjela za korisnike. No, katalogizacija se ne radi, jer Arhiv nema zaposlenog knjižničara. Stoga je pretraživanje fundusa postalo veliki problem.

Pored evidentiranog navedenog broja naslova djela (upisanih u Inventar knjižnice) i časopisa, Arhiv posjeduje i dijelove stručnih knjižnica stvaratelja iz oblasti industrije sa sisačkog područja koji više ne djeluju, a čije je arhivsko gradivo preuzeto tijekom proteklih 5-6 godina. Uz arhivsko gradivo DASK je preuzeo i značajnije dijelove njihovih knjižnica. Pošto su to pretežito bila interventna preuzimanja kako bi se spasilo gradivo od propadanja (stečaj/prodaja/likvidacija poduzeća), ogovarajući popis bibliotečnih jedinica nije izrađen u trenutku primopredaje. **Zbog toga stvarni broj naslova djela možemo samo pretpostaviti, a prema okvirnoj procjeni riječ je o još oko 1500 naslova i 50-tak stručnih časopisa.**

6.2. U izvještajnom razdoblju bibliotečno gradivo je koristilo **10 korisnika** u čitaonici Arhiva, a 5 korisnika je po jednu bibliotečnu jedinicu posudilo na korištenje izvan Arhiva. Korišteno je ukupno 19 bibliotečnih jedinica.

7. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST I PROMIDŽBA ARHIVA

7.1. Međunarodni dan arhiva

Zbog izvanrednih okolnosti izazvanih mjerama zaštite od COVID-a, zatim zbog angažiranja stručnih djelatnika na sanaciji posljedica potresa (evakuacija gradiva iz Petrinje, premještanje gradiva u sisačkim spremištimi iz potresom oštećenih polica te vraćanje istog na odgovarajuća mjesta nakon sanacije), ali i zbog povećanog broja zahtjeva građana za izdavanjem uvjerenja i preslika arhivskoga gradiva, nismo uspjeli izvršiti sve pripremne radnje za tisak i objavu **drugoga broja Zbornika Državnog arhiva u Sisku te ga promovirati** povodom Međunarodnog dana arhiva, 9. lipnja, kako smo planirali. Do kraja devetomjesečnog izvještajnog razdoblja svi su poslovi na pripremi Zbornika okončani. Pripremljeni materijal je poslan u tisak, a promocija je planirana za 22.10.

No, Međunarodni dan arhiva, 9.6.2020. smo ipak obilježili postavljanjem **virtualne izložbe** na web stranicama Arhiva pod naslovom: **Ratna fotografija: Banovinsko i Posavsko bojište, 1991.-1995.**

Time smo nastavili niz virtualnih izložbi na web portalu Državnog arhiva u Sisku s kojim smo započeli prije točno godinu dana, povodom Međunarodnog dana arhiva 2020.

30. obljetnica početka Domovinskoga rata na ovom području razlogom je odabira baš ove teme, a osnovni cilj, predstavljanje dokumentarne fotografije kao vrste arhivskoga gradiva te poticanje svijesti o važnosti njegova očuvanja kao pisane baštine za buduće generacije. Kao što je rečeno, povod izložbi je bio ovogodišnji Međunarodni dan arhiva, koji se odlukom Međunarodnog arhivskog vijeća (ICA) od 2008. godine, obilježava diljem svijeta. Ove godine taj je dan obilježen globalnom temom *Jačanje arhiva*, a hrvatski arhivisti su to jačanje prepoznali kroz nacionalnu temu *Digitalno naše svagdašnje*.

7.2. Tjedan arhiva Državnog arhiva u Sisku

Tjedan arhiva organizirali smo kako je planirano u tjednu od 15. do 19. studenog 2021. godine. Realiziran je u suradnji sa Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskoga rata iz Zagreba.

Tema Tjedna prilagođena je 30. obljetnici početka Domovinskoga rata na ovim područjima, a temeljni događaj je bila izložba ratne fotografije pod naslovom U VIHORU RATA – BANOVINA 1991. Izložba je postavljena u velikoj čitaonici Državnog arhiva u Sisku i svečano otvorena u ponedjeljak, 15.11.2021. Autor izložbe je viši arhivist Dario Franić, a autorica i autor teksta pratećeg kataloga su zaposlenici HMDCDR iz Zagreba, prof. Mato Rupić i dr.sc. Julija Barunčić Pletikosić. Kolegica Barunčić Pletikosić je prigodnom riječju i otvorila izložbu.

Izložbom su predstavljene ratne fotografije iz zbirk u vlasništvu Državnog arhiva u Sisku, zatim iz fondova HMDCDR iz Zagreba, ali i iz privatnih zbirk autora i/ili vlasnika izvornika. Ostat će postavljena sve do kraja veljače 2022. godine.

Otvorenju izložbe prisustvovalo je 30-tak posjetitelja pri čemu su poštivane u tom trenutku aktualne mjere zaštite i sprječavanja širenja bolesti COVID-19. Sam čin otvorenja izložbe i Tjedan zabilježili su lokalni mediji: Televizija NeT, Radio Sisak, Radio Banovina, ali i Radio Herceg Bosne iz Mostara. Vijest je zabilježila i HINA a prenijeli su je portali :

<https://www.radio-banovina.hr/izlozba-povodom-tjedna-arhiva-u-vihoru-rata-banovina-1991/>
<https://www.glasistre.hr/hrvatska/u-sisku-izlozba-u-vihoru-rata-banovina-1991uz-tjedan-arhiva-758299>
<https://tzg-sisak.hr/izlozba-u-vihoru-rata-banovina-1991/>
<https://www.sisak.info/2021/11/13/izlozba-u-vihoru-rata-banovina-1991-u-drzavnom-arhivu/>

Informacija o Tjednu i Izložbi je objavljena i na web portalu DASK kao i na Facebook profilu DASK.

Katalog izložbe tiskan je u 400 primjeraka, a tiskano je i 100 pozivnica.

Izložbu i Arhiv su u Tjednu posjetile 3 skupine učenika: 2 skupine osnovnoškolaca i to 5 razreda OŠ (ukupno 30 uč.) te jedna skupina srednjoškolaca sisačke Gimnazije (ukupno 20 učenika).

Ukupno je do kraja izvještajnog razdoblja, Izložbu i Arhiv posjetilo **122 posjetitelja**.

7.2.4. Web stranice Arhiva i virtualne izložbe

7.2.4.1. Digitalna pristupačnost web stranica

Zahvaljujući sredstvima koje je osiguralo Ministarstvo kulture i medija u prvom smo polugodištu ove godine **prilagodili naše web stranice CARNET-ovim „Smjernicama za osiguravanje digitalne pristupačnosti“ osobama s invaliditetom**.

7.2.4.2. Redovito ažuriranje web stranica

Web stranice DASK redovito se ažuriraju i dopunjavaju novim sadržajima. Putem ovoga medija nastojimo ukazati javnosti na sve bitne događaje i novosti u radu naše ustanove. Osim toga, redovito se objavljuju i ažuriraju dokumenti vezani za GDPR kao i za pravo na pristup informacijama.

7.2.4.3. Objava Registra fondova DASk

U ovom je izvještajnom razdoblju putem web-a DASK promovirao i učinio dostupnom svoju najnoviju ažuriranu verziju Registra fondova koji sadrži metapodatke o svim fondovima i zbirkama ovoga Arhiva.

Uz Registar objavljena je uputa o korištenju i značenju objavljenih podataka.

Registar DASk se nalazi na linku:

<https://www.dask.hr/arhiv/bastina-dask-a/registar-fondova-i-zbirki-drzavnog-arhiva-u-sisku>

7.2.4.4. Objava virtualnih izložbi arhivskoga gradiva

Nastavili smo sa serijom virtualnih izložaba pa smo tako u godišnjem izvještajnom razdoblju na webu postavili još 7 izložbi gradiva Državnog arhiva u Sisku sa ukupno 372 izložena dokumenata u digitalnom obliku.

To su izložbe:

- *Plakati – dokumenti vremena* (I. Vujatović) – 36 izložaka
- *Memorandum kao marketinški alat* (N. Kušanić) – 91 izložak
- *Petrinjski vodovod* (I. Šustić, M. Vipotnik) – 43 izloška

- *Ratna fotografija* (D. Franić) – 44 izloška
- *Školske spomenice* (N. Kušanić) – 51 izložak
- *Sisačko glumište kroz arhivsko gradivo* – 59 izložaka
- *Sisak – industrijski grad 1949.-1960.* – 48 izložaka

7.2.5. Facebook profil Državnog arhiva u Sisku

Kako bismo našu djelatnost i vrijednosti arhivskoga gradiva učinili dostupnima što širem krugu korisnika svih generacija, kontinuirano se radi na objavama aktualnih događaja u Arhivu i preko Facebook portala.

8. IZDAVAŠTVO

Zbornik Državnog arhiva u Sisku „*Ad acta*“:

Sa realizacijom ovoga programa kasnilo se zbog angažmana djelatnika DASK na prioritetnijim poslovima, prvo sanacije posljedica potresa, a zatim i rješavanja povećanog broja zahtjeva za izdavanjem preslika i podataka iz arhivskoga gradiva.

No, u četvrtom kvartalu izvještajne godine ipak smo uspjeli privesti i ovaj program kraju. Zbornik Ad Acta 2 (2021) izšao je iz tiska početkom listopada, a predstavljen je 22. listopada 2021. u velikoj čitaonici DASK uz 30-tak prisutnih posjetitelja.

U ovom broju Zbornika objavljena su informativna pomagala za korištenje arhivskoga gradiva pet arhivskih cjelina iz područja gospodarstva, triju fondova i dvaju podfondova. Tri se odnose na arhivsko gradivo tvornica i dioničkih društava koja su djelovala u Sisku u prvoj polovici 20. stoljeća, dakle prije 1945. godine. To su sumarni inventari cjelina: HR-DASK-169 Shell d.d. Rafinerija nafte Caprag, Sisak, 1922.-1947., HR-DASK-449 Rudarsko udruženje Talionica Caprag, Sisak, 1938.-1946. kao i analitički inventar fonda HR-DASK-170 Tvornica tanina d.d. Sisak, 1915.-1946. Objavljeni su i sumarni inventari dvaju podfondova: HR-DASK-918.III. Željezara Sisak – Čeličana, 1947.-1989. i HR-DASK-918.IX. Željezara Sisak – Radna organizacija Metalurška i valjaonička proizvodnja, 1977.-1989.

Osim navedenih, u Zborniku je objavljen i analitički inventar zbirke: HR-DASK-766 Zbirka fotografija, negativa i dijapositiva Milana Pavića, 1949.-1978. Riječ je o zbirci koja je nastala radom jednog od najpoznatijih hrvatskih umjetničkih fotografa i to u fazi njegova profesionalnog bavljenja fotografijom. Kako zbirka dokumentira, između ostalog, i razvoj industrijskih pogona 1950-ih godina na sisačkom arhivskom području ovaj je inventar objavljen zajedno sa inventarima fondova iz oblasti industrije.

Radovi su prethodno recenzirani i lektorirani, a uz svaki rad objavljene su po dvije ilustracije u vidu preslika odabralih, reprezentativnih, izvornih dokumenata.

9. OSTALI POSLOVI

GDPR – jedna stručna djelatnica (arhivistica) se kontinuirano bavi praćenjem aktualnih propisa iz oblasti zaštite osobnih podataka te pored svih stručnih poslova kontinuirano obavlja i nadzor nad upravljanjem osobnih podacima.

Pristup informacijama – ista djelatnica je zadužena za praćenje propisa o pristupu informacijama te kontinuirano brine o obvezama Arhiva koje proizlaze iz njih.

9. OSOBLJE ARHIVA

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na koje je Ministarstvo kulture dalo suglasnost u mjesecu svibnju 2020. godine, planirana su **23 radna mjesta**. Početkom godine DASk je zapošljavao 15 zaposlenika. Stoga je u prvom polugodištu podnesena zamolba za suglasnost Ministarstva kulture i medija da se popune 3 slobodna radna mjesta: arhivist u Odjelu za stručnu obradu arhivskoga gradiva, diplomirani knjižničar u Odjelu za korisnike i računovodstveni referent u Odjelu za opće poslove (računovodstvo).

Suglasnost Ministarstva kulture i medija smo dobili samo za popunjavanje radnoga mesta arhivista pa je u skladu s tim tijekom izvještajnog razdoblja proveden javni natječaj za popunu slobodnog radnog mesta arhivista u Odjelu za stručnu obradu arhivskoga gradiva. Slijedom istoga, početkom mjeseca lipnja zasnovan je radni odnos na neodređeno vrijeme sa odabranim kandidatom. Isti je raspoređen na spomenuto radno mjesto.

Arhiv krajem izvještajne godine zapošljava ukupno **16 zaposlenika**.

U Sisku, 12.01.2022. g.
Klasa: 612-06/22-01/01
Urbroj: 2176-81-22-01

Ravnateljica:
Nela Kušanić, dipl. polit.